

THẦN-CHUNG

XUẤT BẢN MỖI BUỔI SÁNG

Chủ biên:
DIỆP-VĂN-KÝTòa báo:
Góc đường Filippini và Espagne
GIÁM THIẾP NỘI: 324Chủ bài:
NGUYỄN-VĂN-BÁ

Nº 10349

VŨ NGUYỄN-AN NINH

HẾT HỘI-KÍN LẠI ĐẾN HỘI «CỘNG-SẢN»

Xưa nay ở đất Nam-ký, chúng ta cũng thường tò mò về nhiều cái tên ông Ninh không phải là một anh em học sinh mà mình thấy để trước ghế tòa hòn trước — Song chung ta này không phải là không quan hệ với chuyện kia.

Phải, Song có một điều mà ai cũng nhận biết phân biệt cho rõ ràng là cái ý-khiến và sự hành động. Sự hành động mà trái với luật pháp, thi trị đến đâu, ai cũng không được phản nản. Chỉ như dem cái ý-khiến mà bắt tội, thì ôi thôi! còn chi là công lý?

Ấn tròn là có tội. Song muốn bắt người ăn tròn, thì tất phải chờ cho thấy khi nào, họ sẽ nữa là đã đến nhà người mà tinh mò mò có thể bắt. Nếu như thấy ai di ngoài đường rồi chỉ ngay vào mặt mà nói rằng: tháng này có ý tôi này di ăn tròn, mà bắt, thi, đầu cho người ấy, thật có ý quấy như vậy di nữa, cũng là trái với luật pháp, trái với công lý.

Nhưng xét kỹ thì cũng chẳng lẽ chỉ trong một kỳ báo Đông-Pháp, tôi đã nói chuyện «ông kia» khi từ giã Paris dâng sang đây, thi có chủ sòng Seine mà thè quay trại ho sang «Cộng-sản». Nếu đã thè phu vầy, thi nói quanh, bắt quanh có dũng đầu, nói ngay là hội «Cộng-sản» mới thật là chả g piu lôi thè xưa.

Tôi đây, một hai năm sau, «ông lớn» lại đem mấy trân ngàn đồng bạc hoa chí của chủ F. D. Lồng hào mà đòi thâu ta năm ba triệu Phat-lang về trên mé sông «Seine», mua nô sở nhà thật lớn, cùng năm ba cô dâu «Moulin Rouge», là người anh em bạn ở số 1 rue Carné sát Paris, trên hàng, dưới nước, mỗi lối luồng, huyên xuru mà cười hì hò rằng: «Cộng-sản! Annam làm cộng- sản! Phe Outrey chỉ biết dùng đầu a cộng sản đó. Chứ ta đã tự bày ra cái án Cộng-sản mới tài cho! Tôi lật lóng chắc bấy g & nêu có ai bước thẳng vào nhà trong, thi sẽ thấy bình Lénine treo sơ sô. Vì đầu cho bạc ác đến đầu cũng còn nhớ cái phu que của mình ngày nay là đầu nôr có cộng sản. Không thử thè Lénine, thi thử ai? Số c lại còn de theo một lần, anh của ô g Nguyễn- an-Ninh, ứa chô! Không-ô Nguyễn- an-Ninh, ứa chô! Không-ô Nguyễn- an-Ninh, ứa chô!

Lý theo phương diện chính-phủ thuộc địa, thi ông Ninh có lẽ cũng như lên ăn tròn kia, mỗi ngày hàng có ý đoạt thâu mai lô của chính-phủ, vụ mà dâng ai bắt đồng quả tang chính án, ông Ninh tinh mò & đầu chua, ghen hờ ông Ninh đã có hành động điều chí chưa?

Tôi sợ e không có. Vâc từ theo con đường của vụ hội kín Nguyễn- an-Ninh mà dò theo, thi cái lý phải nó buộc ta nói rằng không có vậy.

Xét giấy thuế thân mà thanh ra diễn thuỷ. Đến thuỷ đổi lại lội kín mà làm cho mấy râm người bị hầm oan. Hội kín chưa ra chi đã đến chuyện ám-mạng đường Barbier. Cái chết của người kia bị đối chiếu, hư thang đương nhìn chưa dặng, khai không lại cặp thay dây thép nám rong rong vau. Cho đến chuyện mít súng ở trại Ông-má mà cũng đã nhiều tờ báo Langsa hờ là hội kín.

Hội kín! Hội kín! Bấy nhiêu chuyện có trên nút luồng chưa dâng cho chả làm luồng bay, nên hôm nay lại phải diễn thêm ra một lớp «Cộng-sản».

Đã phải là lợn chít chít? Có lẽ. Vì dâng cho dân Na r-Viet tấn hỏa mao oán hực nát cũng chưa khỏi thời kỳ cộng-sản.

Cái án «vì chả» strong lúc làm truy điều cự Luang-ngoc-Cam chẳng qua là một lớp phu - dô thô.

Tôi còn nhớ khi tòa Anglais xử ông Gandhi, quan tòa có nói rằng: Chứng tội mà pâi xu ông đây là chỉ làm phản sự...

Ông kia, thi đã quyết chẳng phu lời lì xì xưa lại làm nghe theo «người bạn mới», đem cái hội kín từ bấy lâu nay nâng biến thành ra một cái hội «cộng-sản».

Ai ngờ chiếc dùi bồi me mà lợg gồm dùi thần thông biến hóa chẳng khác chi chiếc dùi bồi me như vậy?

Xay! Tôi thòi một cái, thi ông Nguyễn- an-Ninh đã thấy tra xét về tội cộng sản.

Xay! Tôi thòi một cái nhẹ nhẹ, thi ông Hồ-tà-Bong là một người đọc vong dâng theo lâm già, không dâng cho bà hay vào khám đường Phao-thiết gần mấy tháng.

Chiếc dùi súng me, hơi thở i liên bâ s mà tài thiết i mạnh thiết!

Nhưng việc đói, việc náo cũng phải có lối chót. Hoang chí tài việc quát gò này mà chẳng lẽ Tòa án cộng Chính-phủ dâng mãi chờ «tý mò»?

Ông Nguyễn- an-Ninh là người thi i kô, mà phải rây đến thử đoán của lô hối luồng như vậy?

Ông Nguyễn- an-Ninh là người nghịch với Chính-phủ thuộc địa chẳng?

Vâng, si dâ rông yêu ông Ninh, thi phải công nhận như thế.

Cải chính

Số báo hôm qua trong bài Lajpat Ray có một chỗ nguyên văn là tiêu cực đã không mà áp lỏn lê lịch cợc. Kế tháng, thành ra vô nghĩa. Vậy nay xin cải chính lại cho đúng.

Hoàn phai tài chí là gian đơn, họ chí ứng một cách «lô chay». Trong một dâng-đo, mà tình đoàn thể dâng mảnh liệt, và cần i bí/ti như vậy thi tài hì n phát hán cũng thuật là nặng lâm.

An cắp đèn 10.000 đồng!

Một dâng-đo trường Mông-An-Hoa (Monte) là Trần-vân-Modi An cắp đèn-giá ché lồng hốt môt số 10.000 đồng dâng rôi cái môt. Nhưng môt nghe lia rằng xã Mobi đã bị bắt và giam đến cho

Trong trường Chánh-trị, người ta vì những môt lợi i quyền mà mất cái bụng thành thật, vì cái danh phận riêng của mình mà bia đặt ra nhưng chuyện dôi trá.

Vậy ai là người i cảm quyền cai trị cần phải làm làm sao cho lú tham tang khỏi mượn tên mình mà làm chuyện chẳng những trái với lương tâm công chúng mà lại hại đến quyền cai-trị.

Dàn bà ngày nay

Cô Trịnh-Duy-Tú

Cô Daw Mc Klin

Ngày nay dàn-bà các nước Âu-Mỹ-lần-lần thấy họ làm được hết thấy những công việc xưa nay vẫn đe rieng cho bọn dàn-ông. Thế nhưng dâu o các nước ấy ngày nay, dàn-bà làm quan

tòa cũng không phải là sự thường thấy.

Còn ở Á-đông ta thì từ xưa tới nay mới thấy có một mình có Trịnh-Duy-Tú, dàn-bà tàu, dâng-đo, phu-tuân-ti và trước đây đã

được chính-phủ Quốc-Dân bô làm quan-tòa ở Thượng-Hải.

Và rỗi lại nghe tin mới có một người dàn-bà khác ở Bombay (Ấn-dô, tên là Miss Daw Mc Klin cũng được bô làm quan-tòa ở

Thượng-thàn Burma ở xứ ấy.

Bên Âu-Châu thường có nhiều nhà trù-tác, nhiều chỗ tu theo bay ra nhiều bộ túng-thơ cho nǚ-giới.

Có vây mới phái. Chó cứ dè cho dàn-bà con gái, tối lại dưới bôm theo chí Mạnh-kết-Quan, có Phan-lê-Huê mài thi chảng nhburn, không ích gì mà lại có hại cho

mình vậy.

Song thật khô, trong nước Nar-

minh, dâng-đo mỗi điều môt khuyết điểm, trai còn không có

sách mà đọc, huống chí là bạn già

mình.

Và rỗi mới phái. Chó cứ dè cho

dàn-bà con gái, tối lại dưới bôm

theo chí Mạnh-kết-Quan, có

Phan-lê-Huê mài thi chảng nhburn,

không ích gì mà lại có hại cho

mình vậy.

Tôi chỉ sory e cái dâng-đo của

ông trong tờ «Đuốc-Nhà

Nam» nó dâng-đo buộc ông

phai-nin biết bao nhiêu

chuyện ông muôn nói.

Dầu quá vây, tôi dâng-đo

biết nhiều ít chuyện dôi mà

không trách.

Tôi dâng-đo, rỗi dâng-đo, một

bô mai sango súa, ông lại

cùng chung tôi mà tôi biết

ba nhiêu tam sự.

Ông cứ nín đí.

Song dâng-đo kí kia mà tôi

cho ông nin là phai bao nhiêu

thi dôi với tôi mà ông nói mờ

hở, thi tôi lại phiền bấy nhiêu.

Tôi chỉ trùe mong ông nên

dùng khi phach thanh-nien

mà dôi dài với tôi cũng là

một người bạn thanh-nien.

«Hiển thân cho chính-phu»

thê nào xin lóng e nói ngay.

ĐỜI BẢN GÁI

cùng ông Trần-vân-Án

Thần-chung trong số trước, cùng dâ vi lòng ông mà bận lồng độc giả về chuyện ông Albert Thomas.

Vậy nay tôi còn nói lại đây là vì bởi ông là một người bạn thanh-nien nên thêm ít lời về một chuyện khác.

Ông dâng-đo nói tôi, rồi lại thêm câu «hiển thân cho chính-phu».

Đừng, đừng! Minh cùng nhau là bạn thanh-nien, hoặc khí ý kiền tuy nghịch, chờ cái tâm sự của môt người, tôi vẫn trớ ao dâu

Với kia, ông mới nói đúng câu ấy. Chó với tôi, thi sợ e ông nói vậy là có lời với ý tưởng của ông.

Ông nay biết tôi nói dâ là chí vi ông. Tôi dâ, ôi i có ngại vi câu vật ấy dâu.

Nói là dâ khuyen ông : Hè

ông dâ biết al là người hiến thân cho chính-phu, thi ông

nén cử chí vào mặt mà nói

ngay, nói cho hán hổi, nói

sao cho dâng-đo với cái

nhí phach của một người

thanh-nien.

Tôi chỉ sory e cái dâng-đo của

ông trong tờ «Đuốc-Nhà

Nam» nó dâng-đo buộc ông

phai-nin biết bao nhiêu

chuyện ông muôn nói.

Dầu quá vây, tôi dâng-đo

biết nhiều ít chuyện dôi mà

không trách.

Tôi dâng-đo, rỗi dâng-đo, một

bô mai sango súa, ông lại

cùng chung tôi mà tôi biết

ba nhiêu tam sự.

Ông cứ nín đí.

Song dâng-đo kí kia mà tôi

cho ông nin là phai bao nhiêu

thi dôi với tôi mà ông nói mờ

hở, thi tôi lại phiền bấy nhiêu.

Tôi chỉ trùe mong ông nên

dùng khi phach thanh-nien

mà dôi dài với tôi cũng là

một người bạn thanh-nien.

«Hiển thân cho chính-phu»

thê nào xin lóng e nói ngay.

Tôi mong ông lâm.

Diệp-vân-Ký.

Đời người khác

R. O.

Thiên anh đã nói như kia
Đặng can chí Hữu xin già chờ non.

• Poinsard & Veyret.

AROME MAGGI

• Poinsard & Veyret.

Cầm-tường sang năm Kì-tị

Mẫu-Thìn bắt qua Kì-Tị sắp đến. Trong cái thời kỳ 365 ngày kè bốn Nam trục Bắc, người du học ta phương Côn minh thi chí quanh quẩn xó nhà, năm có một chòi, thế mà cầm-tường cũng sâu tư, nghĩ cũng bồ thâm cho phản.

Nhưng chòi đã sinh ra làm kếp con người, cũng tài cũng mắt, tuy không làm nỗi trời xay đất chuyên, chờ gop nhôp bù cải tu tường lầm thường chắc chắn không lè khồng xong. Thời đây ta cũng nhân năm cũ qua năm mới đến mà bàn thử cái cầm-tường của ta.

Năm cũ, ấy Mẫu-Thìn.

Thứ hồi trong năm mẫu-thìn ta đã làm được việc gì ích quoc lợi dân. Hồi thi nhở! Nhưng mà obr mấy tiếng pháo di-dùng năm ngoái, nhớ những lời cung hả tìn xuân, nhớ những mảng ăn thức uống, nhớ những tiếng bài giọng ca. Nhờ hêt, chẳng quên sot một mòn nào, nhưng một cái nhớ mà vẫn quên hẳn là « nhớ coi mình đã làm dặng công trạng gì trong năm ấy ». Hành kế rồi, ngọt một nǎn mành không làm dặng một việc gì mà giúp ích cho đời, thế mà mành cũng ăn, cũng mặc, cũng lên ngựa cũng xuống xe mǎn một năm. Ô! hay cái đời vỗ

Thôi! xét mình chẳng có chút chi đáng ghi dâng nhở, vây mình cũng thử xét lại col xù minh, nước müh có dâng cái hạnh phúc an vui tron một năm dâng-dâng như miňh chàng? Xét cho rõ thì mình cũng nhở, nhưng nhớ đến mà phải chau sa lụy ưa.

Nghinh một nhin ngay ra Bắc thi Hà-thanh-ngo-bao bị dính bẩn trong 3 tháng, ấy cũng vì một việc tôi thói nhở mọn. Quay vào Trung thi cụ Huynh-thúc Kháng từ chire nghị-trường cũng vi ý-kien bất đồng với quan khâm sứ Sabouille. Trò vào Nam thi việc xét giấy ông Phan-vân-Hàm mà sanh ra hội kín Nguyễn an-Ninh, mấy trăm dân lương-thien phái chịu biết bao oái thê lương. Hôm nay ông Hùm dâng tha ra còn ông Ninh cũng vẫn còn nằm cheo queo trong khâm lớn. Thứ hồi bao giờ ông mới được ra?

Hết chuyện Nguyễn an-Ninh tới vụ án mạng ở đường Barbier. Ông ta Nguyễn-dinh-Kiên bị bắt, bắt đi tha, tha rồi lại bắt! Hết việc án mạng đường Barbier tới vụ mất tiền két ở Côn-nôn,

người ta cũng nghĩ cho là có dính dấp với hội kín Nguyễn-an-Ninh. Hết việc Côn-Nôn tới việc Sóc-Trăng. Maurice Samarellly bắc chép chủ Cai Ninh. Kế sang qua vụ học sinh xung đột với lính cảnh sát ở bến Nhà Rồng. Năm ông bị nhốt khám trót tháng trưởng đến hôm 10 Janvier mới được tại ngoại hầu tra. Xong các việc thi quan Toàn-quyền Pierre Pasquier cũng qua đời, kế thi quan Phó Soái Nam - Ký Blanchard de la Brosse cũng bước chân di.

Trong một cái thời gian 365 ngày, mà mình cho là mau nhất quả mai, le thời qua le, việc năm ngoài năm này còn nhớ rinh rinh, thế nên dõi với mình thi au như ban thuch, mà nước nhà mình thi chẳng khác buổi loạn-ly. Chỉ độ trong mấy tháng nay mà xảy ra sáu, bảy việc làm cho rùng động cả một góc trời Nam. Thau ôi! Trong một năm mà sao đời vật đổi thay này, biến loạn thế này, kể có chỉ iai lại chẳng đau lòng xót da.

Thôi, chuyện năm Mẫu-Thìn còn dò non một tháng nữa là qua, kế bước đến năm Kì-Tị-Vỷ dối với kế viết bài này, sang năm Kì-Tị thời chưa chau nhiêu mối cảm tình.

Hết dông sang xuân, hết xuân sang hè, hết hè sang thu, thời kỳ quanh quẩn trong 365 ngày, như nước chảy, như máy bay, rồi đây anh em ta, từ gầu chí nghèo, từ sang chí bén, ai ai cũng nô-nức, hồn hở rước xuân.

Tòa kiêm-duyet bỏ một doan

Nào mua, nào sắm, nào chạy ngược, chạy xuôi, rồi dem tiền của ra mà dò xưởng ao người. Như thế có dâng buôn cho chàng?

Tinh phông mồi một lần Tết, chúng ta xa-xi có đến hàng nghìn hằng triệu bạc. Món tiền ấy, nếu chúng ta được chung thâu, chung hường, độ trong 10 năm thi chắc chúng ta đã già: đã mạnh dẽu.

Rồi một độ xa-xi đó. Tết cũng là năm mới, ta cũng cầu trời phật thành thần, phò hộ cho Annam ta có tu-tuồng mới. Cái quang cảnh mới, nhau vật mới, chư công bách nghệ thày thảy đều mới, cho khac hân với cái áu sầu thảm dam năm xưa. Lại cũng cầu chú: cho mặt bê Thái-Binh giò lặng sóng êm, trời Nam đất Bắc trong ngoài phẳng lặng!

Tin tức

Afghanistan

Tướng Bachatsakno hiện đã chiếm được Kaboul, dân trong tỉnh đầu hàng yên ổn lẩn.

Vua Innyatullah đã rời máy bay mà bỗ thành Kaboul chạy về Peshawar rồi.

Dân Mỹ phản đối Anh ở New York

Như cũ ông John Johnson là đại-biều Mỹ của « pháp » quốc-chánh sách đoàn » mới bị nước Anh trực xuất ra khỏi địa phận Ấn-dô nên dân Mỹ đã tuần hành thi osi trước cửa lòu-luô-sự Anh ở New York để y phản kháng.

Ông Ford sẽ mở hàng xe hơi ở Moscow (Nga)

Chính-phủ Soviet có sai một đội phái viên qua Mỹ để điều định với một hãng xe hơi động cát những xe tăng máy lớn mà năm có thể đóng được 100.000 xe. Phái-viên đó đã điều định với ông Ford yên rồi. Một công ty đã thành lập, ông Ford có 40% cổ phần chánh-phủ Soviet có 60% cổ phần.

Tranh nhau làm vua.

Tiếng khánh-khai vang lừng trên hội-nghi, Đô-la (3) cũng sợ. Cố-nhác (4) cũng kiêng. Cuộc Công-zô (Conseiller) gầm ghé giữa chúa-thánh, Kim-Dinh phải nhường, Khê-Nương phải dâ.

Công-tu trưởng thuyền kia vắng lái, đầu trán năm vẫn giữ tám long son.

Ngô đầu qui no dem dùng, vira mới đó đã bày luồng mặt nạ.

Lời công-kích đầy tờ Trung-lập, đựng tài tham, thấy việc đánh rãnh.

Mưu gian-hàng cũ chủ Bi-de (Billés) thờ phe nghịch rõ lòng đối già.

Trach là trách mượn hot lop-hien, xin de-huôc mà cầu canh thương-quan;

Cám là cám lén mệt nghị-viên, lấy oai-thê để đánh lừa thiên-ha.

Ôi thời thời!

Bíu phung đuôi gá,

Lòng chím dạ cá.

Người dâng nguyệt xuôi,

Nói cảng nhẹ nhâ.

Trurb trường-học rót ba tuân

ruou, thấy mặt nén từ;

Dưới xe-hoi thấp mót nén

hương, cháp tag xin ta.

TRẦN-VÂN-SANH

1) Cù Bôi-quang-Chieu

2) Ông Nguyễn-phú-Khai

3) Ông de la Chertotière

4) Ông Cognac

Thi-văn

Nghỉ bài văn tố sống một người làm queso-sy

Hỏi ôi!

Nền queso-dan tự chủ, trái mây

phen lây nang chong trời.

Sóno du-luân vó linh, rập một

tiếng như riu chém đá.

Nghĩ thiên-cv rất đồi lạ lung :

Gâm thê sự càng thêm buồn

ba.

Nhờ ông may :

Rất mực khôn ngoan,

Ru-tuồng phong nhâ.

Luc tré tuồi vào ty Thuong-

chanh, chúc com - mi vira rạng

tanh danh :

Ké nam sau viết báo Dân-

Dân (La Tribune Indigène) nhà

ván-si càng cao phẩm giá.

Sản dịp tôi, cụ Bui (1) nâng

dù cánh, hông ven máy bay liêng

giữa trời : »

Gặp thời hên, ông Nguyễn (2)

đắc du tu, rồng đang mướt

vẩy vùng nơi bê ed.

Khé Đại-biều tên ngòi chóm

ché, hiệp với ông Bén, ông

Dore, quyết đồng làm danh đê

thuong-quyen.

Tir E-Cô (Écho Annamite)

mặc síc reo hò, làm cho bác

Thuong, bác Trinh, ra tranh cù

hết môi kít-quâ.

Tiếng khánh-khai vang lừng

trên hội-nghi, Đô-la (3) cũng sợ.

Cố-nhác (4) cũng kiêng.

Cuộc Công-zô (Conseiller)

gầm ghé giữa chúa-thánh, Kim-

Dinh phải nhường, Khê-Nương

phải dâ.

Công-tu trưởng thuyền kia vắng

lái, đầu trán năm vẫn giữ tám

long son.

Ròi thiệt là « con cá dưới

sóng....»

Một chánh dâng mới ở Nhật

Ông Tokanami mới thành lập

một chánh dâng mới ở Nhật.

Trong lời tuyên ngôn của chánh thi các

đảng viên có yêu cầu nội-các

Điền - trung phái công nhận

Chánh-phủ Nam-kinh, phái hét

sức lý lẽ công bằng mà ký điều

ước với Tàu và phái mâu

mâu triệt hồi quân đội ở Sơn

đóng.

Vậy bướt: qua năm Kì-tị, chính

là năm mới, ta cũng cầu trời

phát thành thần, phò hộ cho

Annam ta có tu-tuồng mới.

Cái quang cảnh mới, nhau vật mới,

chu công bách nghệ thày thảy

đều mới, cho khac hân với cái

áu sầu thảm dam năm xưa.

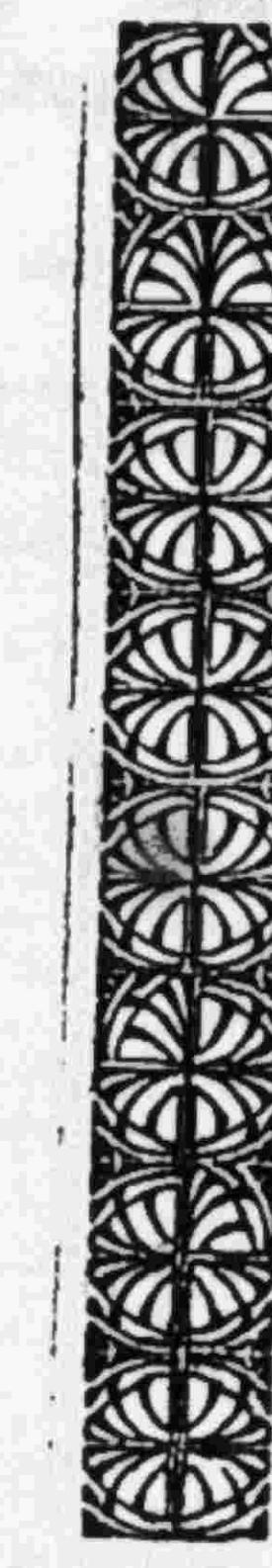
Lại cũng cầu chú: cho mặt bê

Thái-Binh giò lặng sóng êm,

trời Nam đất Bắc trong ngoài phẳng

lặng!

Trần-nhơn-Binh.

OUINQUINA COUSIN

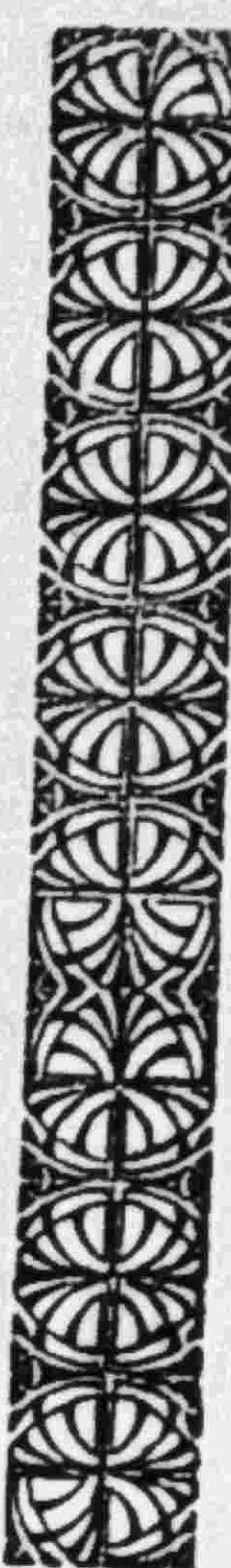
Ce tonique préparé avec des vins de toute première qualité, est un apéritif puissant et un réconfortant de premiers ordres.

CE VIN n'est pas un médicament

SEULS AGENTS POUR L'INDO-CHINE

Lucien BERTHET & C°

SAÏGON

Trận giặc cao-su

Phải, mây giọt mù cao-su giàn dày đã làm cho các nước họ bị hụt với nhau như một trận giặc vậy.

Những nước dự vào cuộc chiến tranh ấy, một bên thi Hồng-mao và Hòa-Lan (Holtunde) một bên thi Hué-ký.

Hồng-mao và Hòa-Lan là hai nước sản xuất cao-su nhiều nhất thế giới, kè hét thay cao-su của thế giới thi cao-su của hai nước ấy đã chiếm hết 90 phần trăm rồi. Còn Hué-ký vốn là nước xài nhiều cao-su hơn ai hết thay, xài ít nên cũng đến hai phần ba số cao-su của thế giới, mà cao-su của nước ấy sản-xuất thi ít lắm, được ba phần trăm của số cao-su thế giới là nhiều.

Hồng-mao với Hòa-Lan là là hai anh hào hùng thi-ubien họ muôn giờ cho hàng của mình được đậu già, còn Hué-ký là anh mua hàng, mà lại mua rất nhiều hàng, thi tự-nhiên muốn làm cho hàng phải sút giá.

Bởi đó mà gây nên sự hi-hục với nhau.

Trước hết Hồng-mao dùng chi phương-pháp « bắt chẹt ». Họ thi hành chương-trình Steevson tức là cái chương-trình hạn-chế số cao-su sản-xuất ở các thuộc-địa của họ như Malaisie, Ceylan và Bornéo.

Đồng thời họ lại hạn-chế luon số cao-su xuất-cảng nữa. L. g. i. ở trên thi-trường hế vật chỉ đã biến người bán mà nhiều người mua.

hành cái chương-trình hạn-chế, mà nó là một độ nô lồng-mao họ lại thua cái cao-su ở thi-trường

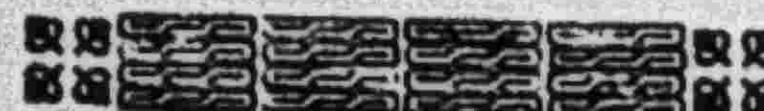
đã làm cho giá cao-su ở thi-trường

thể-khí thi-trường lồng-linh cao-vang lê.

Song một anh lái buôn khác, là nước Hòa-Lan, lại thừa dịp ấy mà cạnh-tranh mồi hàng với Hồng-mao. Chẳng những Hòa-Lan không đồng lòng với Hồng-mao mà thi-

(còn nữa)

Cái

PHÁO VIỆT-NAM

Con lân ôm quà địa cầu : | Pháo của
Pháo thương

Giống hạc pháo Tàu.
Giá rẻ hơn phân nửa.

Nhạy lửa.

Nổ lớn diệt tai.

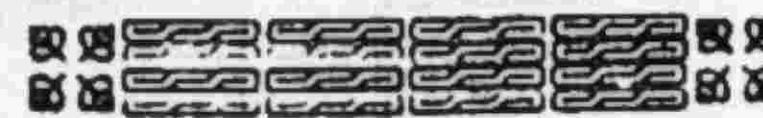
Xác vẫn như bong đập.

Phong lớn, nhỏ, 12 thứ.

Mua sỉ, lẻ, xin viết thư cho.

M' VŨ-DINH-DĂN :: Gocong
Đại lý xí Namky và Caomien

LỜI DỊP.—Bản sỉ mùng mười tháng chạp có xe hơi chờ đến nhà. Gởi
tên trước ngày mùng năm tháng chạp.

CÒN AI KHÔNG BIẾT ?

Khăn den Suối-dám làm thiêt khéo nồi đánh
đá 10 năm nay, khăn làm dù twet xảo tại lâm bằng
thứ nhiều thiêt den luigt chất.

Dầu Indiana Dè đánh bông bún ghé tú
dánh bông dầu Indiana thi giũ ban ghé dược khôi
móc và cảng ngày cảng lều nước lót.

Bò may mium Bắc-ký thíc dết chỉ dời
chất lót dùng tót rách, dầu giỗ úi máy trám lòn
cùng không dúa chí.

Phân Bác hiệu TAM-PHUNG và 2 đồng
tiền mây Bò mây có đều thiek cung

Máy mòn hàng kẽ trên đây có trú bán tại nhà
hang

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Ở số 42 đường Catinat và 8 chay - SAIGON

HIỆN NAY

HÀNG LÀ-MÓN THỦ THIẾT TUA HÀ-THANH
CÔNG-TY BÁN HÀ GIA RAO HÀNG RẤT RẺ (suy
giá từ 5,00 - 10,00) ho tới 20,000 tay theo mòn, cho những vi
mu trên 30,000); hẫu cho mòn người đều có thể bán
hàng LÀ-MОН mà ăn tiền năm nay.

Bồn-hiệu nhứt định lấy lại hàn phiếu nói trong
kỷ ba tháng mà thôi; nên xin những vi mòn
đóng cho mòn kêu qua tháng ba là năm 1929 rồi thì
những phiếu sẽ bị kẽ là và già tri chăng.

LỜI RAO CẦN KIẾP. Khô coi chàng HÀNG LÀ-
MОН thứ giá của khách ngoại bang mới dem ra hàn;
có mua xin hàn nái cho dược hiệu HÀ-THANH CÔNG-
TY hay là xin kiêu về giặt thi sẽ biết....Cùn rẽ là
của hàn, chò ham rẽ mà phải ăn năn về sau vây.

Hà-Thanh Công-ty

237 & 239 Rue Colonel Grimaud
Đường sau lưng gare xe lửa lớn, & giữa dãy
phố mới, cách rạp hát Thành-Xương
chừng 300 thước SAIGON

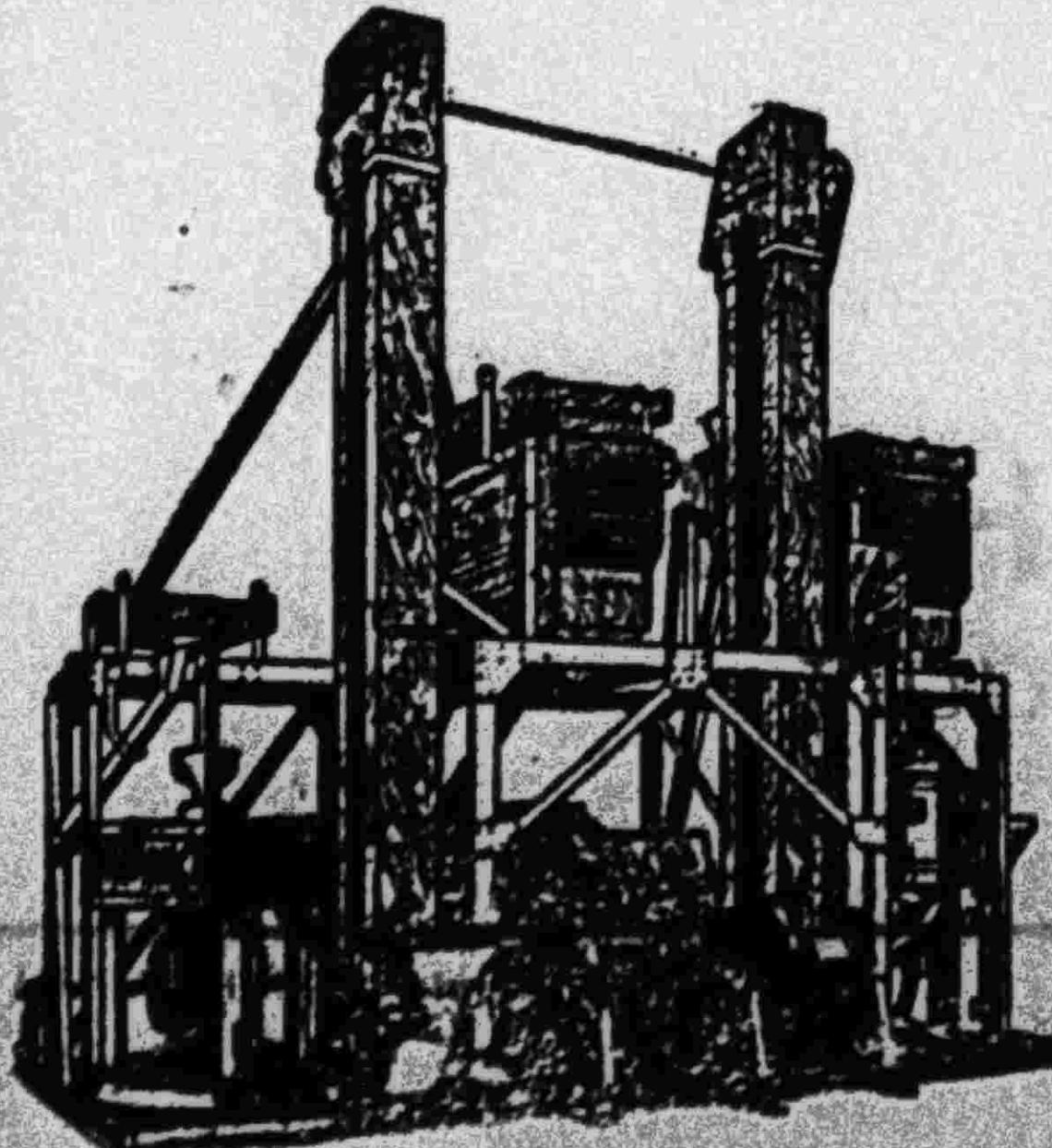
SINDEX

N° 1, Rue Lefebvre - SAIGON

Installations
complètes de
RIZERIES
de tons tonnages

NHÀ MÁY GẠO

Buôn bán từ tớ,
giá cả nhẹ nhàng,
ráp chạy lót rót
mới lây tiến đù.

TIN TRONG NƯỚC

NAM-KY

SAIGON

Đá banh

Cuộc tranh vò địch năm
1928-1929

Chùa nhứt này tại sán Etoile
de Giadin có hai cuộc đấu cầu
như sau này :

Từ 3h 1/2 tới 4h 1/2 hội Electro
B đá với Govap B

Từ 4h 1/2 tới 5h 1/2 hội Com
merce đá với Télépost

Hùng giờ giám cuộc ra lệnh
cho đá thi thấy hàng ngũ hai
bên như vầy :

Electro B có

Thanh

Đặng Biệu

Hiếu Nuôi Nhỏ

Phước Bồi Ký Sơn Kiều

Bên Govap B có

Thô Túll Dâu Bé, Thao

Sang Trọng Khôi

Tul Đông

Ký

Khi giám cuộc ra lệnh cho đá
thì coi mỗi bên Electro B xâm
lấn hung lầm song bị Bồi và Ký
xoong trê nhiều phen nón nữa
giờ đấu hué.

Võ giải lao, ra đá lại đấu
đặng 5 phút thi Phước động
vann đá và giữa Ký, Bồi hụt

Son hụt tới đá vò 1 bàn (1 à 0)
Bem banh lên đá lại, còn chừng
5 phút nữa thi bên Govap B bị
phat corner, Ký đá và Bồi đá vò
1 bàn là (1 à 0)

Dem banh lên đá lại kể tới
giờ nghỉ.

Ký nhứt coi bên Electro B khá
hơn Ký rõ nhiều lầm rõ nhiều
người coi bết lầm song cũng
on hay.

Bên Govap bị anh thủ thành
yêu nên thua

Còn từ 4h 1/2 tới 5h 1/2 hội
Commerce đá với Télépost

Hùng giờ giám cuộc ra lệnh
cho đá thi thấy hàng ngũ hai
bên như vầy :

Bên Télépost có

Thanh

Chiêm Đô

Thơm Thái Sắc

Chapuis Phong Thương Luong

Vàng

Bên Commerce có

Ty Lực Lượng Cường Hồi Thạnh

Kéo Kiêm Giải

Vọng Bích

Lại

Khi giám cuộc ra lệnh cho đá
thì thấy bên Commerce xâm lấn
bên Télépost hung lầm, là vì hai
anh tiếp ứng tớ, hưu, yếu cho
nên banh xoong hai bên nhiều,
song nhót có hai anh hưu tớ và
tiếp ứng trung trọng khá một
chút nên khởi thus. Nhưng vậy
mà một hòn lầu bị mòn nên nhứt
giờ đập thua 2 bàn (2 à 0).

Giải lao rồi vò đá lại thi coi
mỗi bên Télépost quyết gõ lại,
nên dem Thanh lên, Vàng xuống,
còn bên Commerce dem Tý và
tiếp ứng. Vì vậy cho nên nhứt

Đó thứ sáu — Trò 10 ngay chay
không phân biệt connan. Con Khưu
phu Đinh giựt hạng nhất, Kim Đinh
nhót. Vang Tiên ба.

TIỀN BÁNH CÁ

Goguans. — Tân Long 140 — Đam
Soc 210 - Đam bih 210 -- Hàng
cám 410 -- Auto 1p50; Vang phung
1p40; Ô Nang 6p20; Mon Béguin
1p20; Lutteur 1p20; Long nô 2p70 --
Eminence 3p10; Huynh Long 1p70 --
Khưu phu Đinh 4p10; Kim Đinh 1p20

Plalets — Tân Long 1420; Hàng Sóc
210 - Đam bih 210 -- Hàng
cám 410 -- Auto 1p50; Vang phung
1p40; Ô Nang 6p20; Mon Béguin
1p20; Lutteur 1p20; Long nô 2p70 --
Eminence 3p10; Huynh Long 1p70 --
Khưu phu Đinh 4p10; Kim Đinh 1p20

Plalets — Tân Long 1420; Hàng Sóc
210 - Đam bih 210 -- Hàng
cám 410 -- Auto 1p50; Vang phung
1p40; Ô Nang 6p20; Mon Béguin
1p20; Lutteur 1p20; Long nô 2p70 --
Eminence 3p10; Huynh Long 1p70 --
Khưu phu Đinh 4p10; Kim Đinh 1p20

giờ sau Télépost xâm lấn, nhưng
mà gõ chẳng đẽg nên đánh

phai thua hai bàn tro. Kỳ này
Télépost hay hót là Thái,

Chiêm, Bồ, Chapuis, Thành, còn
mấy người kia đều sút hơn mọi

lần hết. Bêu Commerce hay đều

hết duy có Tý un lira 1 chút

nếu mất banh hot.

NHÂN-VĂN

Đua ngựa

20 Janvier 1919

Công chúng Saigon có ngay nồi

đội đua ngựa có mìn 10 con ngựa
Anh qua đẽo đua trả ra có mấy

người đi coi dưới lót chung có mấy

nhìn vào véc hình hòn ngựa ấy

thì sau hòn ngựa này hòn

đuôi có buộc dây chà ngựa ấy, dam

lên trung hòn và chay thử 200

thuốc cho công chúng xem. Người con

não cũng cao trên 1 thước có, nhưng

hình hòn xâu lùm và con 6m. Mấy con

ngựa này mua bên Pháp từ 14 đến

16 quan, toàn là ngựa đẽo trong máy

đo bao (plat à relamer) chà ngựa

thay hay già bán có trên, một triệu

quán!

Đó thứ nhứt. — Ngựa đẽo năm

con mà chay được có ba con vì hai

con là Vang Đéc và La Fidele.

Còn Tân Long nhót amh. Tay phết

có ba, công coi chay trước nên giựt

giải nhất, Anh hót rất đẽo con

Đo-Hao lại đẽo cho khỏi lai. Mới vò

thu có phần thắng hơn An

Anh đến 5 à 3. Vây mà Anh róng

lên đến 5 à 5. Khán giả vò tay

reo lên, làm cho Anh hóng hái,

nhén lén filet bát banh của Thu

drive qua và đẽo máy chò trong

đuôi của Thu, nhờ vậy An mới An

thu dặng 8-6.

Đó thứ nhì. — Anh quen banh

rồi và nhuần tay nứa nên drive

coi hay lâm. Tuy vậy mà làm

chắng lợi, có nhiều khi tướng

Thu anh mà rủi so sánh mòn

điều banh mà đẽo cho An

lai. Thu dặng 8-6.

Đó thứ ba. — Ngựa đẽo năm

con mà chay được có ba con vì hai

con là Vang Đéc và La Fidele.

Còn Tân Long nhót amh. Tay phết

có ba, công coi chay trước nên

giựt giải nhất, Anh hót rất đẽo

con. Tân Long nhót amh. Tay phết

đẽo cho khỏi lai. Mới vò

thu có phần thắng hơn An

Anh đến 5 à 3. Vây mà Anh róng

lên đến 5 à 5. Khán giả vò tay

reo lên, làm cho Anh hóng hái,

nhén lén filet bát banh của Thu

drive qua và đẽo máy chò trong

đuôi của Thu, nhờ vậy An mới An

thu dặng 8-6.

Đó thứ tư. — Tân Long nhót

amh. Tay phết

đẽo cho khỏi lai. Mới vò

thu có phần thắng hơn An

Anh đến 5 à 3.

RẤT NHIỀU ĐỒ MỸ NGHỆ SẮC

ĐỨC-LỢI105-109 Rue d'espagne - Saigon
(Kết định quan Xã-tây)

Bán tiệm mua sắm cũ và cũ trong năm nay nên bùa tiệm được thành lập.

Và nêu bùa tiệm lắc nào cũng có sẵn là đồ gỗ Salons, kieu Tây, Annam, cảnh cài cài khéo rất hợp thời trang, và chúng theo Salons kieu rất là, tò thò, kieu, tránh lèn, bình phong cũn thêm rất xinh, tuổi kieu, bằng trắc và gỗ.

Đồ thau: Lụu, chén, đèn, đĩa, toàn thau lọc nước rất tốt kiêm kim-thoi, bình bông và các món lèn; đồng da, khau tam kieu chung theo Salons rất đẹp.

Nhà trau mai, tranh, áo gối, nắp bàn, v.v.

Nhà tiệm chỉ mua bán nhiều cho khách mua lẻ nhiều.

Và tiệm mua sắm lắc là có cửa hàng mua cho thương nghiệp của bà, mua sắm hàng người ngoại da, và bán tiệm lấy làm cảm ơn quý khách mua lắc.

Chỗ ở của kinh doanh.
PHUNG-VÂN-LÂM
105-109 Rue d'espagne - Saigon**ĐOÀN THIÊN TIẾU THUYẾT**
Kén chon vàng thau

Tác giả: ĐÔNG-SƠN

Cô Năm Hảo ở Saigon
đường Bourdais số nhà .Một bữa cô đang nằm trong
nhà đọc nhặt-trinh « Thần-Chung », bồng nghe tiếng
người di vào, cô lật đật chồi
dậy xem thấy là cô ba
Phương học ở Nữ-hoc-dưỡng.
Hai chị em chuyện vắng
cùng nhau giày lầu, cô ba
Phương mở một cái gói nhỏ
lấy ra hộp phấn mà nói:Né chị! Em mới mua được
hộp phấn hiệu « Rose » đây,
mắc ma lốt quá. Cô Năm
cười, rồi lấy một cây dù ra
khoe. Chị mới đặt cây dù
dày em coi có được không?Hai dáng đang chuyện
vắng xôn xao thấy một cái xe
kéo đậu ngay trước nhà,...
người dân-bà tác độ bốn
mươi tuổi, bước vô cửa
cười vừa nói rằng: Cha chà,
may quá! có hai cháu ở
dày. Ba mà đi đâu vắng em
Nam?Cô Năm Hảo cầm tờ nhặt-trinh
miệng nói: Đi khỏi,
cô Năm à!Cô Tam ngó cô Năm mà
hỏi: Con Năm còn đi học
nhà thôi?— Dạ thôi, học làm chí
nhà, dù rồi.— Ước súc gặp tay, cháu
nói chuyện được không?— Ước súc, hôm trước đây
tôi đi xe điện, gặp một
thằng tay, nó thấy tôi bán
đồ Annam, nó tưởng tôi
làng hàng như mấy cô khác,
nó ghẹo tôi, nó bị tôi làm
cho một hồi xinh vinh.Cha chà, con Năm nò
giỏi, chờ tháng con của cô
nó nhất quả, thấy tay thi
không biết nói gì hết, u o có
máy câu mèt xi móng-xứ
hoai. Cháu giỏi vậy mà thi
chứ?Thi giông gi, thi lấy
hang cấp sôp-phor phải
không?háu sao kỳ quá, cô
không biết, cô mới hỏi,
thuở nay nghe nói học giỏi
thì đi thi vậy mà.— Thi có nhiều bức, dở
thì bằng cấp nhỏ, giỏi thì
bằng cấp lớn.— Ai có biết ở đâu? cháu
được hét thấy mấy cái bằng
cấp?

— Năm cái.

— Cha chà, ở đâu nhiều
vậy?Một cái tiêu-học, một cái
sơ-học annam, một cái sơ-
học tây, một cái tốt-nghiệp
và một cái Bờ-rô-vé.— Ông bà có phước thiệt,
được đưa con gái bằng
mười đứa con trai. Vậy mà
người ta nói: Thập nữ vi
võ là báy quá.Cô Ba Phương xen vò
nói: Đá yát, mà chi viết
nhặt-trinh hay lâm, hôm
trước chi viết trên một tờ
báo kieu bài - nam-nú binh
quyền » nói dàn-ông có vợ
bé thi dàn-bà cũng được
quyền có chồng bé vây, bài
ý được chị em hoan-
nghinh lâm,Cô Tam cười mà hỏi: Con
Năm được mấy tuổi?— Tuổi tám được hai
mươi mốt tuổi.— Cũng trọng rồi, eo
chò nào chưa?— Dạ cô năm bay chục
chò di nói, cùm mi cù, thầy
thông cô, thầy phản cô, con
nhà giàu cô, mà tôi chưa
trung chò nào.— Người ta nói già kén
chọn hom, nói cho cháu biết.— Ôi khéo lo, tôi không
trú chò với một tiếng thiếu gí— Cùi chỉ một chò được
lâm, cháu thấy một cái thi
trung liền.

— Ở đâu výy có?

— Ở đường Bonnard
số...

— Người đó làm ông gi?

— Buôn bán.

— Phái Đoàn-vân-Tiệm
khó?

— Phái.

— Tưởng ai dâu là chò
người đó cháu biết dù,
không có một cái bằng cấp
mà làm thuoc.— Học tài thi mạng,
người ta thi rớt, mà người
ta nói tiếng tay cũng được
vậy.— Giỏi đậu, dở rớt, không
tại mạng gi hết.— Người ấy được lâm,
dè coi, tánh nết tốt.— Cùi không biết ý chi
em tôi, dè tôi nói cho mà
nghe, chị em tôi học giỏi,
muốn kiểm một người chồng
cho thiêt giòi hơn dặng vò
chồng đám-luận cùng nhau
mời thủ, chờ lấy làm chí
người dờ hơn minh, minh
nói cái gi họ cũng « dà phái »
« dà phái », họ không biết
cái lại, thi có phái vò vì lâm
chứ?— Cháu không ưng người
dò hay sao?— Họ ngâm ngọc nói tôi, tôi
cũng không nghe.— Cháu không ưng ưng
quá.— Cùi về nói lại, người
não muốn cưới tôi, thi phải
ít nữa mang một cái bằng
cấp tú-tài trước ngực mà đi
tới đây thi họa may có được,
còn cái thứ,... chà chà!Cô Tam lò sác buồn mà
nói: Tưởng người ta cung
đủ sức mà cưới cháu vây
chó. Nói rồi cô Tam ra về,
bước lên xe kéo nói thầm
rằng: Con gái học giỏi phách
quá, vái họ tay-chay, dừng
ai thêm cười, dè nó ở gón
máu dời cho dáng kiếp. Dù
nó không ưng ưng nói lâm
sao, chờ đâu có nói phách
lối lâm vây? Cùi bảo xe kéo
chạy lại nhà Đoàn-vân-Tiệm,
cùi thuật lời cô Năm-Hảo cho
thầy nghe. Thầy nghe nói
đón nói rằng: Không phải
sợ dàn-bà giỏi, song sợ cái
tánh phách lối của họ, mới
học lem nhem, ngó chua
thấy khói mũi mà đã với
tướng minh là thần thánh.Cô Tam nói: Nó nói nghe
ghét quá, thầy đứng thèm
tường nứa làm gi, thầy dâng
một bà nhạo nó trong nhặt-trinh,
người ta biết người ta tay chay, không thèm
cười nó cho bỏ ghét.Thầy nghe cô Tam nói thi
không đáp lại mà coi bộ
suy nghĩ lung lâm. Cô Tam
về, thầy chắp tay sau dít, di
qua di lại, gương mặt vừa
giận vừa suy tính.Lúc này không có khách
tới mua hàng, nên mấy
người giúp việc của thầy
xùm lại lật tờ « Thần-Chung »mà coi tiêu-thuyết vắn và
cười sặc sỡ. Trong ba bốn
người, thầy nhâm xem kỹ
càng thấy có một minh Tú-Diệu, gương mặt lanh lợi,
vui vẻ và đẹp trai. Thầy nghĩ
sao không biết mà vùng bátcười rồi kêu Tú-Diệu lại nói
riêng rằng: Tao muốn cày
mày một chuyện được không?

— Dạ chuyện gì cũng được

hết.

— Mày lên lầu tao nói
chuyện cho nghe,....

Một hôm, cô Năm-Hảo

cầm dòn Violon đánh bản
« La Java », chị ba Long cầm
một tần danh thiệp trống,bước vò đưa mà nói rằng:
Thưa cô, thầy nào ngoài cửa
dura giấy nầy. Cô Năm-Hảo

đè cái dòn xuống cầm tám

danh thiệp thấy mấy hàng

chữ như vầy:

Võ-dòng-Tùng
Ingénieur chimiste
49 Soufflot Paris
(còn nữa)

Muôn mua giấy trống

Tôi có lanh mua những

giấy của hàng bạc TRUNG

PHÁP NGÂN HÀNG phát

ra (Bon Boziers 5/ or de la

Banque Industrielle de Chine).

Như ai có những giấy

lấy mà muốn bán ra thì xin

đến thương nghị hoặc v.v/

tho đến cung đồng.

Tôi sẽ mua giá cao hơn hết

Thương nghị với:

Mr. ON-TAI

71, rue Mar-Mahon, Saigon

Truyện Tàu

Ngô-Việt Xuân-Thu

Mới xuất bản lần đầu. Mua
sỉ lẻ do nơi Nhâ-in Bão-
Tôn.

23 Đường Filippini.

TRUNG-CHÂU-LÚ-QUÂN

CANTHO'

Hôtel Central

Là nhà ngô to nhất, đẹp nhất và

phòng ngủ nhất tại thành

Cantho. Nhà có mói vòi rò,

theo kiểu tò vò, theo

đèn, theo

cây, theo

v.v. Phòng phòng

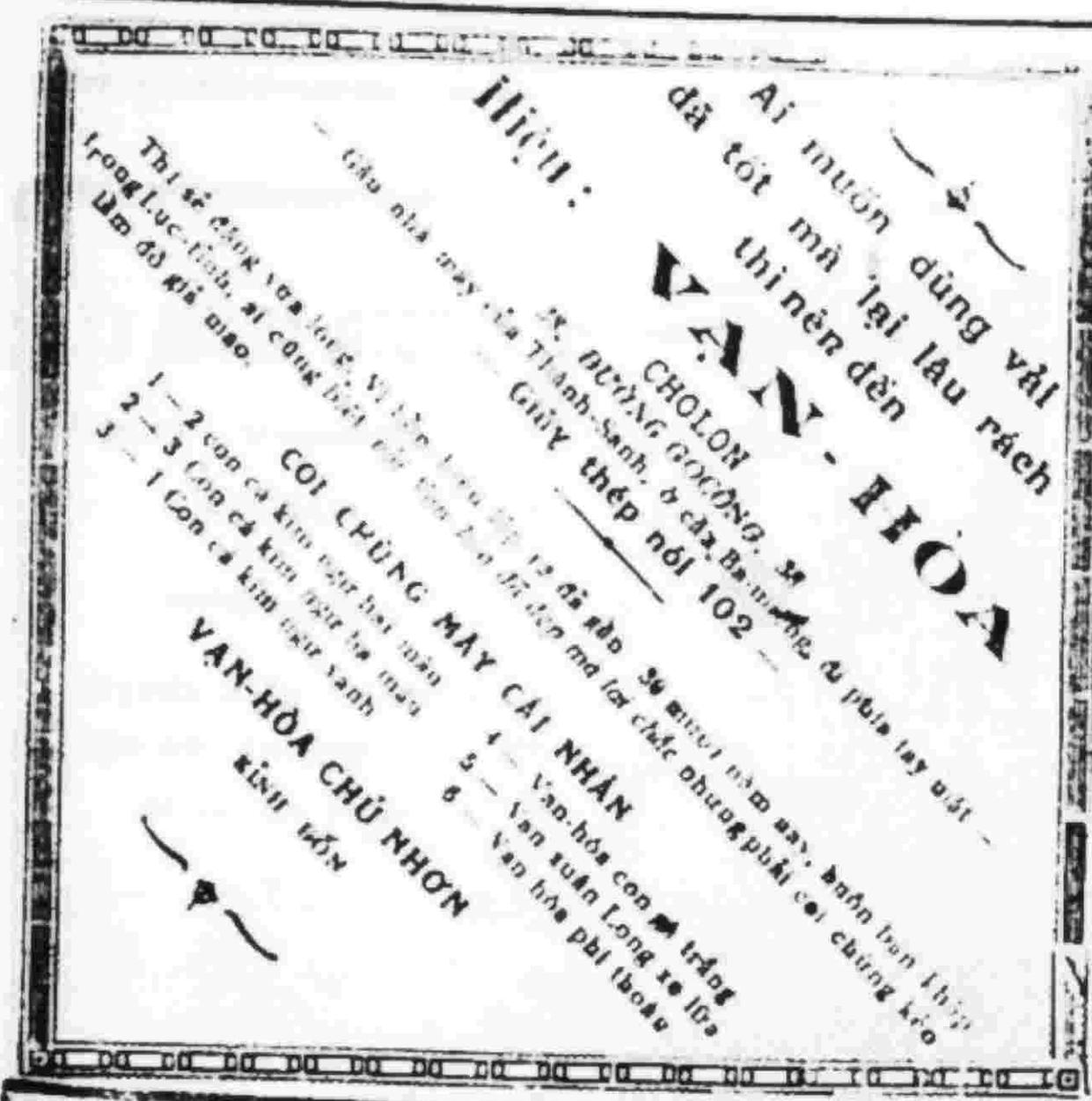
đẹp nhất là phòng

đèn, phòng

NHA IN BAO-TON

23, Rue Filippini et d'Espagne

-:- SAIGON -:-

Ông vua thuế lậu là ai

Thứ thuế tri lậu Saigon đặc và tiền là hiện TÙ-NGỌC-LIEN rất
để nồng không công phai, và, mìa gi hết không cùi, mìn chè chẳng
lau rang, nồng thuế và cùi di làm việc như thường, không lau đường
sanh due, mà tri lanh mua dứt nọc không khi nào bình trả chi trả lại,
tả như trước đây chất đốt, xay trung bầm trong lang quangra. Cac binh
lau lân nồng biến chung như sà ; tè, ngua, như mồi xương cốt, nồi
mút hâm mìn, bón tri, goutte-militaire vẫn vẫn dùng thuế này là
mùa đất mìn, thiết là hay phi thường. Nếu thiên hạ mòn tông cho ta
vua thuế lậu, S\$20 thuế tăng tri lậu mới phát mòn i đồng. S\$3
thuế hoan tri lậu năm mòn ve i đồng tri lậu thuếtum lam o i ve
2 đồng. Nồng thuếtum tết mòn ve i đồng. Lâu uống số 35 hay
là số 3 kèm với 9 Tim la uống số 6. Thuế rát lở số 26 mòn gói 2 cái.
Vita lậu vua tim là uống số 5 hay là số 3 kèm với số 6. Bốn i vien
ban dù 50 thứ thuế hiệu TÙ-NGỌC-LIEN như là : ho, vieng, tře,
kiết, rết ròng, nong lanh, đê kinh, bô thiu, sâu rắng, đau mắt, tê
bại, thời khú, đau bụng lâm nâm, đau lung vân vân. Thuế này đt ing
1 lời 2 ve là bình khôi, nhứt là thuếtum nong lanh ngon i lớn và i tre
con bình nòng đèn dầu và lầu cách nòn chỉ dùng 2 ve là khôn hâng
tri đồng bình rót cung và chót nước đt như chor ai có bình chít cù
viết thư hỏi và đt có trả lời muốn xin catalogue, thi gửi 2 cái o
Saigon mua tại N° 30 Rue Roland-Garros các nơi cù viết thư cho
nhiều Daily là.

Monsieur BINH-THÀNH-SONG
à CÁI-NHUM (Post)

Sau xe nhỏ của ông
ông dùng 12 mìn lực
HOTCHKISS
Sau xe lớn của ông
ông trả lại 12 mìn lực
HOTCHKISS
Bây giờ ông nhưt dịnh ha, iura 12 mìn lực
HOTCHKISS
là thứ trung

Bởi vì thứ xe đt có dù sự tốt ông cần dùng
Đường cho co xáu di nữa cũng được êm ái, le,
chạy mau, chí xe đt cầm tay banh di chau-thanh
nhé nhau không có kno nhoc, sờ tốn it tốn, thanh
ra thứ xe rẽ hơn hđt dùng dặng lâu.
Nếu ông chưa nhưt định

Bởi vì ông chưa có di thử
HOTCHKISS
GARAGE JEAN COMTE
34, Bd. Norodom SAIGON

— PHẠM-HẠ-HUYỀN —
Transitaire

Bán lôm - vân-tái, làm thuê douane các hàng-hóa xuất-
cảng nhập-cảng v/ gởi lãnh-khô bagages.
Có tiền bán sỉ: giấy giáp, vải mùng, hàng bắc, tạp-hóa
pháo-n-Việt-nam s. Trà bông.
Ở xa xin gởi thư thương-nghi
36 rue Sébastien Saigon. Téléphone : 231

N° 88 TIEU-T HUYẾT

NĂNG-VỊ-TINH

(Dịch tiêu-thuyết tay)
Người dịch: VO-DANH-THI

IX
(Tiếp theo)

— Ấy là từ ngày tôi đt trong
thấy mặt cùi dòn nay, tôi không
hiểu ab-dt tại làm sao mà trong
lòng tôi đt vướng-vit lify cùi,
khi nào hình-ảnh cùi nó cùng
hồn-hiện ra & trong tu-truong
cùi tôi, tôi dùi muốn quên đi,
cùng không làm sao mà quên
đi; kíp đến ngày nay, sau khi
hai năm cách-biéet, tôi lại đtroyo
hồn-hiện mà gặp cùi, thi lâm
thần cùi tôi lại càng vi cùi mà
mè-mèn; dày giờ cùi đt tiếp-dài
tai, tôi đt quên biết cùi, đt thấy
rõ cùi cuộc đời lè-mùng cùi cùi,
thì không thè nào mà tôi xé cùi
đặng nùa, chẳng shing co k hông
yêu tôi, mà nêu cùi không k hông
tưng dảng gi mấy. Ông thời là cùi
cùi bụng rất dáng qui, ông cùi
cùi người thương yêu ông, nhưng
mè ông đương còn trả người
non tè cho nén thương hay đt
cám tè sâu, không thè sống
chung lè giữa cùi bụng người
như chài, tôi đtroyo. Ông nén
kiểm một người vợ con nhà tôi
tè tìn tôi hông. Ông thấy rằng tôi
cùi bụng yêu ông và tôi nói mìn

cách thành-thiết lâm.
Thinh-linh Di-Ba chạy v/ô
trước cửa buồng và là lèn ràng:
Cha chả l làm chí đt tại? Trong
chting không đt như thế kin,
thì trong bụng tôi nghĩ rằng nêu
được một dịp đầu mà không
mày hột nát, tôi biết ngay rằng
đt đã bị cái bàn tay của Lê-quán
chot không khôi.

— Chứng tôi nói chuyện đứng
dẫn, Thủ-Cúc trả lời, đt hây đt
ri đt, một lát chứng tôi sẽ ráo
chi khát hết thay. Ông thường
thường đt lại thăm tôi, chứng
ta sẽ trò chuyện, sè vui cười,
nhưng xin ông đừng có đánh
giá tôi một cách quá cao, vì
thết thi tôi tự biết tôi là không
tưng dảng gi mấy. Ông thời là cùi
cùi bụng rất dáng qui, ông cùi
cùi người thương yêu ông, nhưng
mè ông đương còn trả người
non tè cho nén thương hay đt
cám tè sâu, không thè sống
chung lè giữa cùi bụng người
như chài, tôi đtroyo. Ông nén
kiểm một người vợ con nhà tôi
tè tìn tôi hông. Ông thấy rằng tôi
cùi bụng yêu ông và tôi nói mìn

— Chết nòi mà ông nói thiệt
như vậy phải không?

— Tôi nói thiệt như vậy.
— Thế thi sao trước kia ông
không chịu nói sớm với tôi?

— Cùi biếu tôi nói sớm vào
khi nào đtng?

— Sau bùa mà người ta giới
thiệu ông cho tôi tại rap hát
Lớn đt.

— Tôi trộm nghĩ nếu tôi tôi
ra mắt cùi kbi đt thi chắc rằng
cùi không tiếp dài tôi đt.

— Ông quyết định đt thô?

— Khi đó tôi đt tôi đt xa rời
thì không thè lèi đtng nữa
và lại người dân-bà kyl làm cho
tôi không thè cầm lấy tôi nòi.

Trong thấy cùi ta khi vui, khi
buồn, khi tò ra cùi v/ô trung-hà,
khi tò ra cùi điện chơi-bời, không
chting không đt như thế kin,
thì trong bụng tôi nghĩ rằng nêu
được một dịp đầu mà không
mày hột nát, tôi biết ngay rằng
đt đã bị cái bàn tay của Lê-quán
chot không khôi.

— Chết nòi mà ông nói thiệt
như vậy phải không?

— Tôi nói thiệt như vậy.

— Thế thi sao trước kia ông
không chịu nói sớm với tôi?

— Cùi biếu tôi nói sớm vào
khi nào đtng?

— Sau bùa mà người ta giới
thiệu ông cho tôi tại rap hát
Lớn đt.

— Tôi trộm nghĩ nếu tôi tôi
ra mắt cùi kbi đt thi chắc rằng
cùi không tiếp dài tôi đt.

— Ông quyết định đt thô?

— Khi đó tôi đt tôi đt xa rời
thì không thè lèi đtng nữa
và lại người dân-bà kyl làm cho
tôi không thè cầm lấy tôi nòi.

— Cũng thiệt như vậy. Nhưng
khi đt ông đt có bụng yêu tôi
rồi chot?

— Phải, đt có rồi.

— Ông cùi bụng yêu tôi mà
sau khi rap hát ra, ông lại
cùi cùi việc v/ô n/à ông ngô
thông giac! Tôi còn lè ngay bùa
gi cùi thi thương-yêu y/ô.

— Thế ra cùi lè ngay bùa
gi cùi thi thương-yêu y/ô.

— Ông cùi bụng yêu tôi mà
sau khi rap hát ra không?

— Không. Lèm chí?

— Tôi đt tuổi ra đtj cùi trước
cùi Hồng-mao tèu-difai. Tôi
thấy cùi ngô x/ô với ba người
khác, tôi liền đóng theo xe thử
cùi đt đầu, sau h/ôy cùi xuống
xe và bước v/ô nhà cùi một mình
thi tôi mòng biết bao.

— Nghe tôi nói, Thủ-Cúc cười
đt.

— Sao mà cùi cười?

— Cùi sao đt.

— Cùi h/ôy lèm ơn nòi cho tôi
bết, không thi tôi tưởng rằng
cùi cùi ý muốn ché-nhẹt t/ô.

Qui danh cùi a tôi

Dey ròng chí Pháp cho
nhà lò h/ôi trèi 13 năm
rồi.

Nay tôi mới xuất bén
cuộn.

TÔI HỌC CÙ PHÁP
cho nhà lò h/ôi không
đt học theo cách g/ô
bài đtnh nh/â.

Giá mỗi cuộn - 2 \$

Tiền gởi tôi thiu, man-
dat gởi cho L. Roussel

Cánh trường
RAPID-PROGRESS
Chalon

(ba mèo)

DÀNG-X-

Dịch-giá: NHƯ NGỌC (Giữ bản quyền)

XVIII

(Tiếp theo)

...Tình là giày oan.
(Nguyễn Du)

Như ý tôi thi tôi đoán rằng
quan ba họ Lý có lại thăm Phạm-
công mà khi y ra về thì Phạm-
công còn sống bần hàn.

Sao anh loi đoán ra như
vậy?

— Phạm-công đã viết cho ta
biết vậy.

Tôi lấy làm là cho câu nói
của ban tôi, tôi hỏi:

— Anh nói sao? Phạm-công
đã viết ra rằng ông con sống sau
khi quan ba ra về rồi sao?

— Hắn chờ! Nếu chết rồi thì
viết thư sao được! Anh không
nhớ khi xét phòng giày của
Phạm-công có thấy một cái thư
viết dở dang, nói về một chuyện
khiến cho ông phải đau lòng
cùng là xin điều-dịnh cho em
chuyện ván ván; thư ấy có vết
lấm hùn ngòi viết hai lần, và
có đầy vết nước mắt ướt giấy

— Tôi đã nhớ lại bức thư ấy
rồi. Song sinh lấy gì làm bằng
cờ rằng bức thư ấy viết sau kh-

quản ba về rồi, hoặc là viết
trước thi anh biết đâu?

— Có bằng có chắc lầm chỗ!
Anh hãy nhớ lời khai của tên
ông-tòng, nó nói trước khi quan
ba về thì Phạm-công đang có
nhà Phan-đông thấy thiếp danh
của quan ba đưa vào và thi vui về
lâm bến xin lỗi khách để được
kiết quan ba ngày. Coi vậy lại
biết thêm rằng quan ba biết rằng
lứa tên mình ra từ chúa Phạm-
công không chịu tiếp cho nên
đã đưa danh thiếp của người nào
như là không, có chiss giày là
son cao mà anh vẫn cho nó là
một manh mối quan trọng lắm.

Nếu chiss giày ấy thực là bởi cái
chân bàn ở phòng giày Phạm-
công mà mất thui son vec-ni
thì anh tính làm sao?

— Tôi lại xin chiss anh về chỗ
đó.

Trong bức thư viết dở dang
ấy có nói đến một việc bất hòa
ngay xưa, thi chắc hẳn là việc
Phạm-công với Lý-đông chờ
không sai! *Nhưng việc dở chưa*
can xét đến làm chi, hãy lo xem

xem chiss giày của Lý-đại-Khai
có phải là bởi cõi nhằm cái chân
bàn bằng đồng của nhà Phạm-
công mà lò son không.

Tôi nghĩ lại các việc đã xảy ra
trong cái tên này, Triệu-Miền
lấy ý mà suy diễn điều có lẽ là
dùng với sự thực, song chưa có
nói chí tôi giày là son của quan
ba Lý-đại-Khai còn mang &
chân, tôi bèn hỏi bạn tôi:

— Anh đoán các việc xảy ra
đều hứa-lý lắm, song anh kẽ
như là không, có chiss giày là
son cao mà anh vẫn cho nó là
một manh mối quan trọng lắm.

Nếu chiss giày ấy thực là bởi cái
chân bàn ở phòng giày Phạm-
công mà mất thui son vec-ni
thì anh tính làm sao?

— Tôi chỉ có việc là kéo cõi
quan ba họ Lý đem vò khâu
lại, vì chiss là y đã giết
hai bà con nhà Phạm và giết
cấp tiền trong lú sát nhà ngắn
hàng. Nếu vậy thi những điều
tôi suy đoán trước là lầm hết
thầy.

— Đành rồi. Song theo phir
cái già-thuyết sau này, chính y
là thủ phạm, thi làm sao lại có
cái thư viết dở dang kia?

— Bức thư ấy à? Tôi sẽ kể
cho là như vậy: Lý-đại-Khai
lại hâm mộ Phạm-công bắt Ông
phải viết bức thư đó, nếu không
chứu thi y sẽ hành chay, tuy nhiên
các việc xưa, làm cho Ông mang
xấu, pha sự hòn-nhân của con
gái Ông, đồng sự nên cựu chẳng
đủ, hai hàng nước chảy chau
viết bức thư, song tay run lầy
bầy viết không rõ, làm hư hại
ngòi viết, sau hết liệng tờ giấy
vào trong thùng giấy lợn. Lúc đó
tôi phản ứng già-đen, phần đông
cảm-dộng thái-quá, Ông bị dứt
máu trong óc mà bỗn vê
chin sùb...

— Anh bấy cái già-thuyết như
vậy cũng hứa-lý lắm...

— Phạm-công chết rồi, quan
ba họ Lý thấy cửa tú sát mồ,
tiêu bạ: chết đầy thi động lòng
tham, lối nghĩ rằng tiền của ấy
là do mòn tiền chay đã bị Phạm-

công đút mà làm nên thi y có
phải giết luôn nàng Thuỷ-My
quay lây lại làm!

Tôi nghe Triệu-minh đoán
vày rất là hợp ý của tôi, nên
nói tiếp luôu rắng:

— Y hán-lại muôn bao thù
họ cha, lại nghĩ rằng của cha
bị cướp nay con nám được kế
An-crop trong tay mà lấy, lại thi
giày vec-ni đúng nhầm cái chân
bàn có châm trô bằng đồng thi
lò một chút son ra mà anh đã
luộm để làm tang chay. Chiec
giày ấy, sớm mai nảy ta còn thấy
y mang đó...

(còn nữa)

— Phải, anh nói nốt đi...

— Rong lúc ấy thi nàng Thu
Thủy bước vô phòng cha, chắc
hắn là đến kiểm tra để nói
giùm cho con trai là Phạm-nhị
la-gi xin cha trả nợ cho y, Lý
đại-Khai bị bắt được quâ tảng
ăn trộm bạc...

— Được lầm, được lầm! Anh
liệu việc khéo lâu n! Rồi sao nữa
— Y tung thế phải làm liều
như những kẻ ăn trộm khác bị
trong cảnh huống ấy, bắt đắc dĩ

Những điều cần phải nhớ:

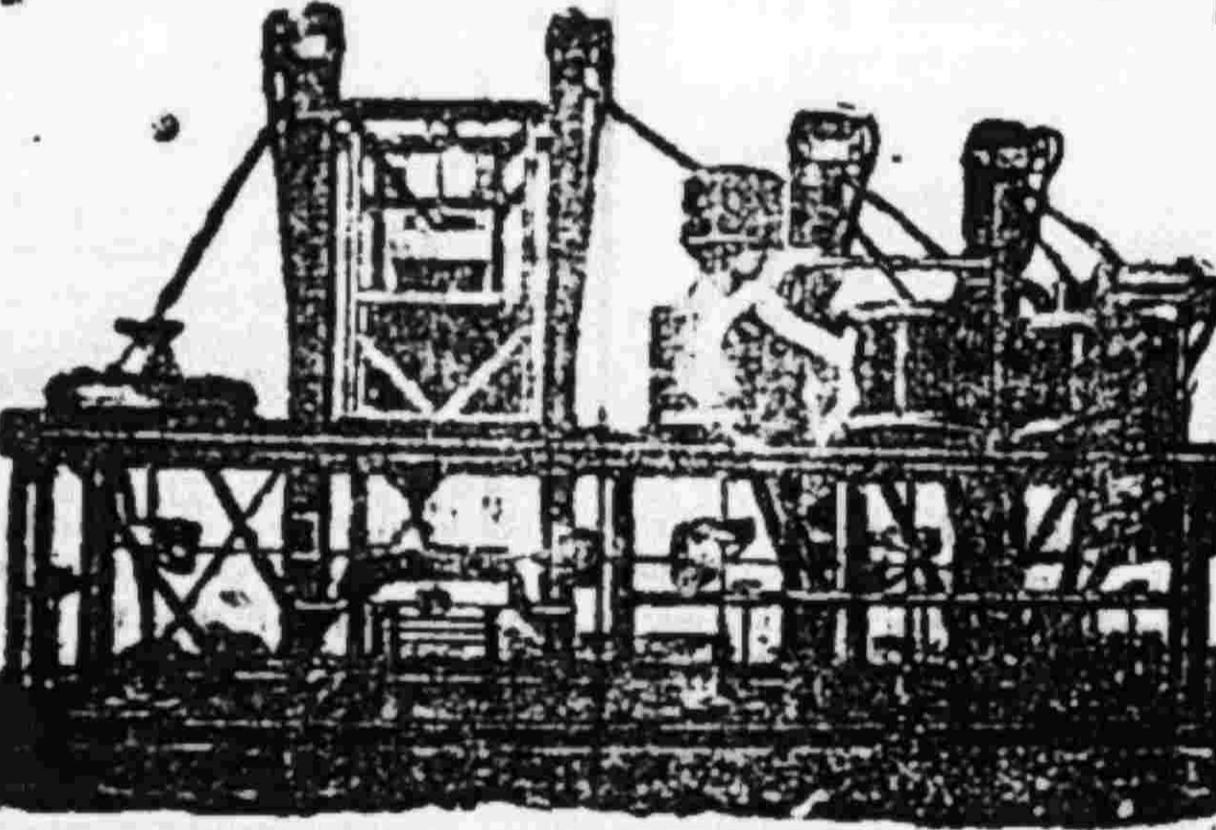
Giá báo Thần-Chung: Một năm.... 12 p. 00, Sáu tháng.... 7 p. 00, Ba tháng.... 4 p. 00

Hè mua báo, thi gởi MANDAT theo thơ và dề cho rõ ràng như vầy:

Nguyễn-văn-Bá, quản-lý báo Thần-Chung, 23 đường Filippini - Saigon.

LA RIZERIE MODERNE

159-161. Boulevard de la Somme, Saigon

Làm đại-ly độc quyền cho nhà Koerber et Naumann bên
Đức-quốc, dàn và ráp dâу cõi theo nhà máy xay lúa gạo bắt
luận lớn nhỏ.

Cối chà type ENGELBERT chạy bằng mặt đạn, rất
nhẹ, chạy ít hao dầu mỡ.

Máy đứng và nằm DIÉSEL chạy ngược không cần gi
chum lửa.

Bán máy xay cafe.

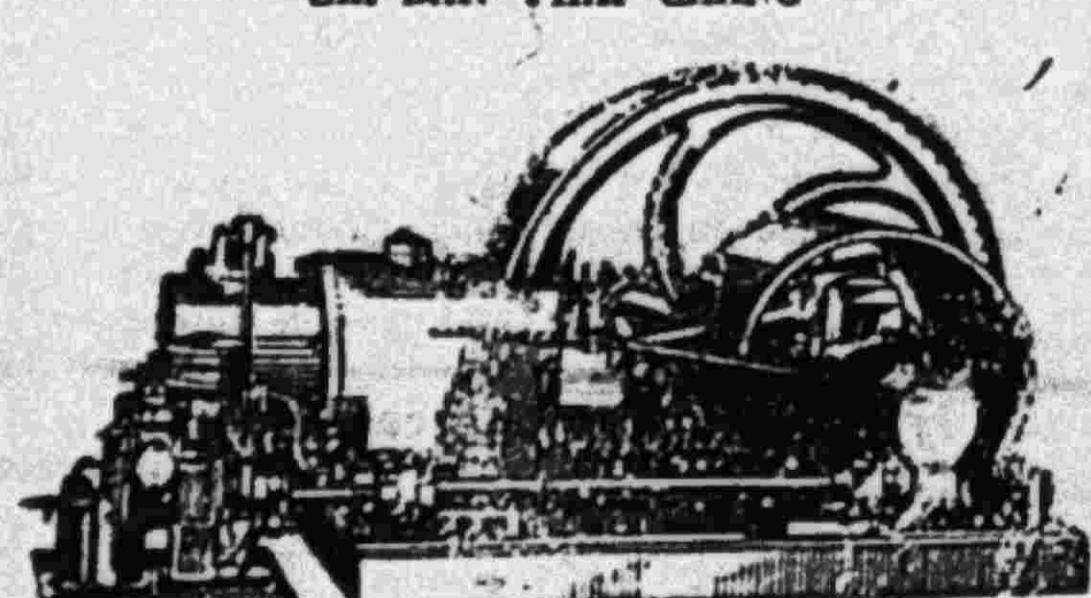
Buôn bán rất thiệt thà. Bổ giúp nhiều nhà máy xay
lúa gạo.

J. CAIRNS

Adressse télégraphique: DOUGLAS - Saigon
N° 63 Rue Le Sébore - N° 215 Quai de My Tho Binhay Cholon

Thiên nghệ nghề máy xay gạo. Bán và rapp huu cõi rõ
đèn dâng râm lồng Quí-khách

GIA BẢN PHÁI CHẶNG

Có motor nằm hiệu: National và thứ động hiệu
Potter chạy bằng dầu Mazout, ít hao dầu, nhỏ, công tiết b
lâm, cũng có máy lớn chuyên trâu, hoặc cối (machines à
vapeur) những món lõi trên đây đều dâu dâu lõi lớn, nhỏ, tuy y
có hàn dâu dâu phu tông trong những nhà máy.

S' des Imprimeries & Librairies Indo-chinoises
Maison C. ARDIN

Rue Catinat - Saigon

Tin tức về việc giày
bán tên Nhâ-in
Tiền là nhà in bão
trong Pháp thi sẽ
đóng vào lồng và
La meilleur accueil
nhân tệp với cách
đóng lồng
et le plus!

MỘT DỊP TỐT

Chúng tôi khuyên các
qui khách hãy đến viếng
ngày tết Đức Thịnh 81
đường Catinat Saigon.

Ở đó có một dâu ngã voi
thiết đẹp thiệt qui, lì khi
được trồng thấy.

Lại có cả các thứ ống
diều cõi, dâu dùng vào việc
thuộc phiện, dâu gỗ, dâu
đồng và các thứ dâu sô cõi.

Xin mời các quý-khách
đến coi, chắc sẽ được vui
và hâm.

DỨC-THỊNH

81 Rue Catinat - Saigon

Xin chư quý vị lưu ý

Máy đập di chụp hình dạo các miền
ne lõi lõi! Xin chư quý vị hãy lưu ý
để dịp lễ qua, rõ quá. Tại nhà Mô
adal có bán rõ những thứ may
15x18 và máy 18x24 rõ quá, xin quý vị
đó mà mua kín hết.

1 cái máy 13x18 mà chambre vuông
và 2 cái chassis ống kính arcotymat
4, 5 và obitourer normal arrière 1
cái bao bằng vải dâu dùng máy và
công máy hàn - ty giá 180,00
Còn máy 17 - 180,00
giá bao: 220,00

Xin chư quý vị do ne nhà
Nadal, mõi hâ 112, 120 đường
đát mà mua.

Đá dời rõ

Tiệm hột xoài François Su-may
đã dời về chợ - mới Saigon, số 6
gõ đường Bonnard sau nhà ngõ
Ng-phong-Canh, nhà thương thi
số xéo qua (chỗ tiệm hòn hàng
chá). Bô-vân-Murdé

Mới khai trương trong hai tháng
đó mới giá hột xoài thiệt rõ!!

Chàng còn hơn nữa!

Địa hât điện khí hiệu ODÉON !!

Dia dạo:
CA NGOT Đức Bà và D. C. G (10 thứ)

KINH PHẬT Tung cầu (5 thứ)

Dia cõi hông:

VĂN-HI-BAN 7 tuồng mới (18 dia)

TÂN-THỊNH 5 thứ tuồng (13 dia)

PHUỐC-TƯƠNG 4 thứ tuồng (15 dia)

DAI-LÝ CÀ ĐÔNG PHÁP:

Indochine Films & Cinémas - SAIGON

NOUVEAUTÉS — CATINAT

165, Rue Catinat — Place du Théâtre

Tứ thứ tư 9 cho đèn thứ sáu 18 Janvier

NÓN NÌ

Nón nì mềm mérinos bordé roulé và bord dù màu
Nón nì mềm mérinos bordé roulé kiêu mode dù màu
Nón nì mềm mérinos bord thang màu lõi
Nón nì mềm xám và trắng kiêu rã mới
Nón nì mềm mérinos kiêu mới có lõi bê xuồng được
Nón Delon nì mềm, bord roulé thiêt tốt, màu mode
Nón Delon nì xám bord roulé lõi lõi

3p. 00
4. 50
5. 00
7. 00
9. 00
13. 00
14. 50

MỚI CỦA NGÀY LÂU KHÔNG VÀ NGÀY LÊ TÚ 8 GIỜ TỚI 11 GIỜ.

Gói di kháp các nơi; từ 25p. 00 sắp lên không tinh tiến gói.

NÓN NÌ

Chết mà chưa chôn,
Sư này cõi sống
SƯ NGUYỄN TRỌNG-DẠM
tại Giadinhh
Ở giày phổ lõi bông
cứng bén che lõi chõa
Còn bình gõe, 4-phien hay
lõi, kẽm nõi, hõi, cõi nghẽn
hõi mách lõi cho máy ống tiêm
đến SU mà thõng ngõi. Việt-thõng
hõi thõm thi gõi theo 1 cõi
kẽm
Mr. NGUYỄN TRỌNG-DẠM
8 Giadinhh

Phòng khán binh
ở Càñho

Ông Trần-văn-Nu, y-khoa Tia-
nh — Tốt-nghiệp tại trường Đại-
học Paris —
— Chuyên-trí dâu da chung
Mỹ —
18 Boulevard Gallieni — Càñho
— ngang trước bến Mỹ-niêm.
Ai là người có bệnh nõn cần ch
ông Trần là một tay quái thai dâu-
đi.

HÙNG-VƯƠNG

Bazar Tonkinols

Colfleur

16 Rue Sabourain 14, SAIGON

Directeur Gérant : NGUYỄN-THỐNG-MINH

Bô-tiêm có bán đủ các thứ hàng bô-ti (Articles de Paris) như
lòi: nón velours, nón feutre dâu kiêu, chemises régates, pochettes soie
lôt et montres double plaque marques Vuilla, pyjamas hàng và các màu
super-méables, marques Nouveautés dâu các kiêu thiệt tốt, gau thom,
sôc ôn và các thứ ván.

Hàng dâu các thứ hàng tơ lõi Bô-ti: Gau-bông vàng bông boc
sa vân-minh, sa-tay bông lõi và bông nhô, lõi Co-dô, quần-anh, Bô
tôm lõi, Bô-tôm Bô-tôm Lông, Auyen, Hàng, Quê, Bô-tôm và bông trang.

Bô-ti các thứ hàng sôc ôn: mât mặt gai tranh nắp bô-ti, gai, giáp
nâc, phân nhán dâng tông cấp da (serviette) của các thứ khác ván vân.

Bô-ti có lõi dâu-lý cho mới nhà ký-nhị lõi như ngoài Bô-ti
cho nên hiện thời Bô-ti có trô bô-ti dâu các thứ dâu chung trong
nhà, lampes en verre, boules thép vàng, panneaux và bô-tôm lõi kêu tâc,
khay son, ghe xich-du, ghe Thomel, ghe Thuleal và các thứ tableau
khác ván vân.

Kinh môt chư quý vị dời gõi ngõi đến coi, Bô-ti có lõi
või tâp-16, các ngõi ở Lô-tinh muôn hõi han đều givé việc mua bán
Bô-ti có lõi ngay.

Hết tõe kim thời

The bô-ti lựa chọn tan người giõi, làm theo cách ván vân, có douch
gõi lõi, cuvettes sanitaires rôt mít, que máy trân, mít lanh tâng.
Típ-khách rôt lõi.

Xia đồng-bang chia cõi.

Châ-khon kinh môt
NGUYỄN-THỐNG-MINH

Muôn giờ gìn con-mát nén đèn nhà

Bán kiên MY-KHOUAN

229-231. Rue des Marins - CHOLON

Ngang ga xe 10a gõa Cholon

NÓI và kiến con-mát thi công có thử tốt thi ba
não muôn cho được dùng tốt thi cần phải có 3 điều này

1. Cát mài phải đồng, 2. Dung-thi thiết tốt, 3. Mang nõi nõi

Các ngõi 1 các ngõi mang hiên muôn được như 3 điều

5. 10. Đến nhà ban hiên MY-KHOUAN. Chếtu nõi

mít y vay.